

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

на тему: «Велика Британія»

з навчальної дисципліни «Географія»

Підготувала
викладач вищої категорії
Юлія БУНЧУК

Кременчук 2024

ТЕМА: Велика Британія

Очікувані результати: здобувачі освіти виявляють та характеризують основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці; називають домінуючі складники третинного, вторинного та первинного секторів економіки Великої Британії, складають комплексну економіко-географічну характеристику країни; знаходять та аналізують необхідну інформацію для характеристики країни.

Розвивальна та виховна мета: вдосконалювати вміння використовувати інформаційні ресурси, розвивати комунікативні здібності; розвивати вміння працювати в групі, досягати компромісів; виховувати толерантність, повагу до іншої думки.

Тип заняття: засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник Бойко В.М., Брайчевський Ю.С., Яценко Б.П. Географія (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів згальної середньої освіти/Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., ЯценкоБ.П. — К.;Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2018 — 256 с.: іл.; атласи, політична карта Європи, фізична карта Європи.

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні умови, природні ресурси, густота населення, урбанізація, промисловість, сфера послуг, с/г, транспорт.

Епіграф заняття

Весь світ театр - а люди в ньому актори

У. Шекспір

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Прийом «Географічна розминка». Вчитель показує країни на політичній карті світу, здобувачі освіти називають їх столиці.

Запитання. Які загальні економіко-географічні характеристики притаманні більшості країн Європи?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бесіда. Зверніть увагу на епіграф нашого заняття.

Як ви думаєте чому саме його я підбрала на сьогодні?

І це не тільки тому, що У. Шекспір був великим англійським драматургом епохи Відродження (XVI – XVII ст.), але і тому, що театр в якому він працював називався «Глобус», а перед входом було написано саме: «Весь світ театр...».

*Звучить запис пісні **Rolling in the Deep***

https://www.google.com/search?q=Rolling+in+the+Deep&oq=Rolling+in+the+Deep&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyDAgAEEUYORjjAhiABDIHC AEQLhiABDIHCAIQABiABDIHCAM

На якій мові звучить ця пісня?

– Мову якої іноземної держави ви вивчаєте в школі?

Я думаю, ви вже здогадалися, яку країну Європи ми будемо сьогодні досліджувати.

Повідомлення теми, мети та завдань заняття

План

1. «Візитна картка». ЕГП країни.
2. Природні умови та природні ресурси.
3. Населення. Система розселення.
4. Господарство.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Прийом «Асоціативний куш». Здобувачі освіти висловлюють асоціації, які виникають у них на момент згадування країни «Велика Британія».

Розповідь вчителя.

Велика Британія – острівна держава, розташована на північному заході Європи. Її територія охоплює о. Велика Британія, північно-східну частину о. Ірландія та групу дрібних островів.

Сучасна Британія є унітарною державою, яка охоплює чотири історичні області – Англію, Шотландію, Уельс та Північну Ірландію.

Велика Британія – одна з «найстаріших» країн з ринковою економікою. Колишня величезна Британська колоніальна імперія після розпаду й досі зберігає свою присутність в усіх регіонах світу й очолює Співдружність Націй.

Сполучене Королівство посідає 5-те місце у світі та 2-ге в Європі (після Німеччини) за ВВП, 18-те місце в світі та 5-те в Європі – за золотовалютними резервами.

Велика Британія – постіндустріальна країна. Велика Британія – ядерна держава, постійний член Ради Безпеки ООН. За військовою потужністю вона є п'ятою державою у світі та першою – в Європі.

1. «Візитна картка». ЕГП країни.

Завдання 1. Складіть «візитну картку» Великої Британії.

Офіційна назва – Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії.

Площа – 224,1 тис. км².

Населення – 67 млн. осіб (2024 р.).

Столиця – Лондон.

Тип країни - Економічно високорозвинена держава, країна «Великої Сімки». Форма правління - Конституційна монархія. Король Карл III. Прем'єр міністр Кір Стармер.

Адміністративний устрій - унітарна держава з автономними утвореннями.

Склад території - 4 історичні області: Англія (45 графств і особлива адміністративна одиниця Великий Лондон), Шотландія (9 районів і острівна територія), Уельс (8 графств), Північна Ірландія (26 округів), самостійні адміністративні одиниці: о-в Мен, Нормандські о-ви. Має 14 залежних територій (Британські заморські території).

Член міжнародних організацій – ООН, НАТО, СОТ та ін.

Офіційна мова – англійська.

Валюта – фунт стерлінга.

Релігія – християнство (протестанти, католики).

ЕГП країни.

Завдання 2. За допомогою карт атласу визначте та оцініть ЕГП Великої Британії.

Особливості ЕГП:

1. Розташована на Британських островах у Північно-Західній Європі.
2. Широкий вихід до Атлантичного океану.
3. Сухопутний кордон лише з Ірландією, через протоку Ла-Манш – із Францією.
4. Відособленість та одночасно близькість до континентальної Європи.
5. Розташована на перехресті морських шляхів.

Отже, ЕГП Великої Британії є досить вигідним для розселення населення і заняття господарством.

2. Природні умови та природні ресурси.

Завдання 3. Використовуючи карти атласа, охарактеризуйте природно-ресурсний потенціал Великої Британії.

За особливостями *рельєфу* Велика Британія поділена на північно-західну гірську частину та південно-східну рівнину. Горбисті рівнини, нагір'я та низькі гори.

Клімат помірний морський – зима тепла, літо прохолодне.

Країна багата на *водні ресурси*. Багато невеликих, але повноводних річок (Темза, Северн – судноплавні, Трент і т.д.). Гідроенергопотенціал річок використовується в Шотландії та північному Уельсі.

Ґрунти дерно-підзолисті й бурі, часто пезрезволожені. Найродючіші бурі лісові ґрунти розміщені на рівнинах південного сходу, що уможливорює активне використання в рослинництві.

Значні запаси вугілля, нафти, природного газу, є родовища залізної та олов'яної руд, кам'яної та калійної солі, будівельних матеріалів.

3. Населення. Система розселення.

Природний приріст – 2,7 ‰, «старіння нації».

Середня тривалість життя – 81 рік.

Етнічний склад населення: англійці (81%), шотландці (15%), валлійці, ірландці (4,6%), араби, китайці, індуси, африканці.

Релігія: християнство – католики - 59 ‰, мусульмани – 4,5 ‰, індуси – 1,5.

Густина населення - 270 осіб/км².

Рівень урбанізації – 83 ‰, найбільші міста – Лондон (10 млн.), Манчестер (2,6 млн.), Бірмінгем (2,5 млн.), Глазго (1,2 млн.).

Лондон є столицею, головним політичним, культурним, фінансовим, туристичним та промисловим осередком, найбільшим транспортним вузлом країни.

Разом з приміською зоною він утворює величезну *міську агломерацію*, яку називають Великим Лондоном. Там проживає 13,9 млн осіб (понад 20 ‰ населення країни).

Від Лондона до Ліверпуля сформувався Англійський мегаполіс, в якому сконцентровано понад половину населення держави.

Трудові ресурси Великої Британії вирізняються високим рівнем кваліфікації, а через те – високою вартістю. Структура зайнятості: зменшилася частка працюючих у первинному та вторинному секторах економіки, натомість зросла у третинному секторі.

Структура зайнятості: с/г – 1,3%, промисловість – 15,2%, сфера послуг – 83,5%.

4. Господарство.

Велика Британія належить до найрозвиненіших постіндустріальних країн світу. Загальний ВВП – 2,8 трлн. дол. США – 9 місце у світі. ВВП на душу населення – 42,2 тис. дол. США. За обсягом промислового виробництва 2 місце після Німеччини. Структура ВВП: с/г – 0,6%, промисловість – 19,3%, сфера послуг – 80,1%. Найбільш потужний економічний район – Південна Англія.

Приєм «Нотатки» (здобувачі освіти за текстом підручника заповнюють таблицю):

ДОМІНУЮЧІ СКЛАДНИКИ ЕКОНОМІКИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Третинний сектор	Вторинний сектор	Первинний сектор
Фінансова діяльність	Виробництво машин та устаткування	Тваринництво: скотарство, свинарство, птахівництво
Туризм	Хімічні виробництва	
Освіта	Кольорова металургія	
	Видобуток нафти і природного газу	Рослинництво: кормові, зернові культури, картоплярство, садівництво

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Дидактична гра «Так чи Ні».

- 1) Велика Британія – конституційна монархія? – Так.
- 2) Глава держави – президент? – Ні.
- 3) В сільському господарстві переважає тваринництво? – Так.
- 4) В Англії побудовано 50 аеропортів? – Ні.
- 5) Довжина тунелю під Ла – Маншем 50 км, із них 37 км прокладено під морським дном? – Так.

- б) З інтервалом 25 хв. потяги довжиною 750 м, курсують тунелем зі швидкістю, не менше 130 км/год. Будівництво продовжувалося 7 років.
- Так.
- 7) Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон? – Ні.
- 8) Велика Британія член Європейського Союзу? – Ні.
- 9) Валюта країни євро? - Ні.
- 10) Глава держави королева Єлизавета I ? – Ні.
- 11) Країна має спільний кордон з багатьма країнами? – Ні.
- 12) Міжнародний фінансовий центр розташований в Лондоні? -Так.

VI. ПІДСУМОК ЗАНЯТТЯ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 13, ст. 70-77.
2. Підготувати дослідження на вибір: «Нове обличчя Руру – постіндустріальний розвиток: «зелені» міста замість похмурих ландшафтів» або «Лондон, Берлін, Париж, Київ: схожість і відмінність сучасного розвитку міст».
3. Позначити на контурній карті кордони, великі міста Великої Британії.

